

ОДОБРЯВАМ:

МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
ПРОФ. ДСН ДИМИТЪР ГРЕКОВ

Съдържание на информацията, която се изпраща до Европейската комисия
съгласно чл. 67(1)

Информацията трябва да включва:

1. Референтна таблица

Название на мярката

Схема за обвързано подпомагане на зеленчуци (оранжерийно производство)

Кореспондиращ номер

9

2.1. Название и описание на всяка мярка за подпомагане

Номер на мярката за подпомагане (съгласно номерирането в точка 1)

9

3.a. Целеви сектор/регион

Плодове и зеленчуци

3.a. Целеви регион [да се включи, в случай, че в предишната точка е отбелаязан „регион”]

неприложимо

3.b. Вид земеделие или специфични земеделски сектори

Специфичен земеделски сектор

Описание на вида земеделие/сектора

Секторът включва стопанства на територията на България с минимум 0,5 ха от допустимите зеленчуци (оранжерийно производство).

3.b. Описание на изпитваните трудности

Състоянието на зеленчукопроизводството и овоощарството в страната е в силна зависимост от множество природни и социално-икономически фактори. Факторите, които обуславят негативното развитие на изброените сектори, са: недостигът на финансови средства за уедряване и модернизиране на производството; недостатъчна работна ръка и ползване на нискоквалифициран труд при производството и беритбата; проблеми с напояването (недобро състояние на поливната инфраструктура, недостатъчна поливна техника, висока цена на водата); застаряване на населението в

районите, където се отглеждат такива култури; липса на търговски договорености между производители и търговци за реализиране на готовата продукция.

Отглеждането на плодове и зеленчуци е капиталоемко, тъй като изиска време, труд и значително количество посадъчен материал, което е свързано с много разходи. По-конкретно оранжерийното производство е високо интензивно и с много висок разход на средства. Освен това продукцията на тайните култури в по-голямата си част и на зеленчуците е нетрайна, което ограничава транспортирането ѝ и съхранението ѝ.

Съществен е и демографският проблем в България и обезлюдяването на селските райони, които се отразяват негативно на трудоемки сектори като зеленчукопроизводството и овошарството. Липсата на млади хора в селските райони представлява съществен риск за площите, заети с плодове и зеленчуци да бъдат изоставени в близко бъдеще.

По отношение на културите, които предвиждаме да бъдат обект на подпомагане от подсектор „Зеленчукопроизводство“ според официални данни на Агростатистика, МЗХ, се наблюдава ясна и категорична тенденция за намаление на площите, заети с изброените зеленчукови култури. През 2008, тяхната обща площ е 996 ха, докато в 2012 общата площ е 948 ха, което е с 4.82% по-малко. По отношение на общото производство на допустимите култури по данни на отдел „Агростатистика“, МЗХ, през 2012 г. спрямо 2008 г. се отчита 43.70% намаление.

Според отдел „Агростатистика“, на МЗХ се наблюдава рязък спад както в чистия приход на стопанствата изключващ субсидиите, така и в чистия приход за годишна работна единица (AWU) изключвайки субсидиите в оранжерийното производство на зеленчуци и плодове.

3.c. Икономическа, социална или екологична важност

Спецификата на метода на производство на плодовете и зеленчуците изиска по-ниска механизация в сравнение с други сектори, което от своя страна осигурява заетост на работна сила, осигурява се трудова заетост в райони с изключително ниска такава и по този начин се допринася и за съживяването на селските райони.

От социална гледна точка 1000 ха оранжерии в страната обезпечават 15 000 работни места, като за един тон продукция вложеният труд е 93.6 часа, най-висок процент в сравнение с други сектори в земеделието. Оранжерийното производство обезпечава най-висока целогодишна заетост – съотношението между площи и човешка сила е 1,0:1,5.

Продукцията на посочените подотрасли се използва, както за храна от населението, така и за суровина в хранително вкусовата промишленост (консервната, производството на безалкохолни напитки и др.).

Овошарството и зеленчукопроизводството имат важно значение за изхранването на българското население, тъй като зеленчуците са неизменна част от менюто на хората.

3.d. Критерии за определяне на целевите сектори и производства

Обективни и недискриминиращи критерии бяха използвани при определянето на сектора Плодове и зеленчуци като подходящ за подпомагане с обвързано подпомагане. Тази дейност е със слаба възвръщаемост и високи разходи за производство. Обвързаната подкрепа не цели повлияването на пазарната ситуация. Обективни и

недискриминационни критерии бяха използвани при определяне на културите, допустими за подпомагане по тази схема. Те са същите, които участваха в схемата за производство на качествени плодове и зеленчуци, която беше прилагана в България през 2012-2014 г. включително. Продължава се субсидирането на същите зеленчукови култури в сектора на оранжерийното производство, които бяха прилагани до момента и по този начин се отговаря на легитимните очаквания на фермерите в сектора. Оранжерийното производство на краставици, домати и пипер е приблизително 93.74% от общото оранжерийно производство за страната за периода 2008-2012 включително.

3.e. Прилагане на дерогацията в чл. 52(4) от Регламент 1307/2013

Да/Не

2.2 Название и описание на всяка мярка за подпомагане

Номер на мярката за подпомагане (съгласно номерирането в точка 1)

9

3.g. Приложими условия за допустимост

- Подпомагане се отпуска на земеделски стопани с допустими площи от минимум 0,5 ха (заедно или по отделно) от следните зеленчуци (оранжерийно производство):

Домати

Пипер

Краставици

- Заявените за подпомагане земеделски парцели трябва да са с минимален размер 0,1 хектара;
- Годишната ставка на допустим по схемата хектар се формира като се раздели годишният бюджет по схемата на допустимите за съответната година хектари по схемата. За целите на определяне на размера на подпомагането заявената и допустима площ се намалява съответно при недостигане от заявителя на минимален добив от съответните зеленчуци от заявените от него по схемата площи;
- Заявените за подпомагане по схемата площи следва да отговарят на условията за подпомагане по смисъла на член 32, параграфи 2, 3 и 4 от Регламент (ЕС) № 1307/2013;

3.i. Размер на финансирането (в EUR) - 2015 - 7 907 209

3.i. Размер на финансирането (в EUR) - 2016 - 7 907 209

3.i. Размер на финансирането (в EUR) - 2017 - 7 907 209

3.i. Размер на финансирането (в EUR) - 2018 - 7 907 209

3.i. Размер на финансирането (в EUR) - 2019 - 7 907 209

3.i. Размер на финансирането (в EUR) - 2020 - 7 907 209

- 3.j. Приложими количествени лимити – Фиксирани площи (ха) – 1 060
3.j. Приложими количествени лимити – Фиксирани добиви (т/ха) – 74,50
3.j. Приложими количествени лимити – Фиксиран брой животни –
– неприложимо

2.3 Название и описание на всяка мярка за подпомагане

Номер на мярката за подпомагане (съгласно номерирането в точка 1)

9

- 3.h. Индикативен размер на подпомагане на единица - 2015 (€/ха) – 7 459,63
3.h. Индикативен размер на подпомагане на единица - 2016 (€/ха) - 7 459,63
3.h. Индикативен размер на подпомагане на единица - 2017 (€/ха) - 7 459,63
3.h. Индикативен размер на подпомагане на единица - 2018 (€/ха) - 7 459,63
3.h. Индикативен размер на подпомагане на единица - 2019 (€/ха) - 7 459,63
3.h. Индикативен размер на подпомагане на единица - 2020 (€/ха) - 7 459,63

3. Максималната площ, определена за подпомагане на маслодайни култури

Номер на мярката за подпомагане (съгласно номерирането в точка 1)

9

Максимална фиксирана площ (ха) - неприложимо

4. Членове на юридически лица или групи

Ако е приложимо, моля индикирайте по-долу дали количествените граници съгласно чл. 52(7) се прилагат на ниво членове на юридически лица или групи.

Номер на мярката за подпомагане (съгласно номерирането в точка 1)

9

Отговор

Не/Да

Включете детайли по прилагането

5. Съвместимост и натрупване на подпомагане

Номер на мярката за подпомагане (съгласно номерирането в точка 1)

9

Други мерки за подпомагане от ЕС или държавни помощи

Държавни помощи

Мерки за подпомагане от ЕС

Название на мярката за подпомагане от ЕС или държавната помощ

Помощ за компенсиране разходите на земеделски производители, свързани с изпълнение на мерки по „Национална програма от мерки за контрол на Доматен миниращ молец - *Tuta absoluta* Meyrick (Lepidoptera)“

Критерии

Помощта се предоставя под формата на компенсиране на част от разходите на земеделските производители по закупуване на средства за растителна защита за контрол на вредителя по култура домат, чрез изплащане частта от разходите на доставчиците. При доказано от Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ), с лабораторен анализ, масово намножаване на вредителя по други зеленчукови култури, помощта се предоставя и за тях.

Правила

Помощта се предоставя на малки и средни предприятия - земеделски производители в сектор „Плодове и зеленчуци“, чрез предоставяне на субсидирани услуги от лица, притежаващи разрешение за търговия на едро или дребно с продукти за растителна защита, съгласно Закона за защита на растенията и/или предоставяне на субсидирани услуги от лица по смисъла на Търговския закон за капани, феромони и биологичен агент. Земеделските производители трябва да са регистрирани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители, да нямат изискуеми задължения към ДФЗ и държавния бюджет и да отглеждат зеленчукови култури (в оранжерии и полско производство) с размер на площта под 0.1 хектара. Помощта се предоставя след представено предписание от Областна дирекция по безопасност на храните за необходимостта от извършване на действия по предотвратяване разпространението на неприятеля Доматен миниращ молец. Държавната помощ се отпуска с конкретна цел за борба с вредители, а схемата за обвързана подкрепа е за предотвратяване на риска от изоставяне на дейността. Различните цели на мерките определят, че не възниква риск от двойно финансиране за една и съща дейност.

Название на мярката за подпомагане от ЕС или държавната помощ

Схема на държавна помощ за насърчаване производството и използването на висококачествени семена

Критерии

Помощта се предоставя на малки и средни предприятия в растениевъдството (земеделски производители, регистрирани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители), получили разрешение за производство на посевен материал по реда на Закона за посевния и посадъчния материал, чрез предоставяне на субсидирани услуги от Изпълнителната агенция по сортопропитване, апробация и семеконтрол (ИАСАС).

Правила

Помощта се предоставя за една календарна година, за разходите по извършваните от ИАСАС услуги:

- Полска инспекция на семепроизводни посеви;
- Издаване на етикети;
- Вземане на проби от партиди семена, предназначени за сертифициране;

- Лабораторен анализ на проби семена по групи култури;
- Извършване на последващ контрол на партиди семена.

Тя се предоставя и за някои зеленчукови култури - домати, краставици, пипер, дини и пъпеши. Държавната помощ субсидира разходи за получени услуги, а схемата за обвързана подкрепа е насочена към допълване на дохода на фермера и минимизиране на риска от изоставяне на дейността. По този начин целите и дейностите, за които може да бъде получено подпомагане са различни.

Название на мярката за подпомагане от ЕС или държавната помощ

Помощ за съфинансиране на застрахователни премии при застраховане на селскостопанска продукция

Критерии

Помощта се предоставя под формата на заплащане на застрахователни премии на земеделски производители от сектор „Плодове и зеленчуци“ при застраховане на земеделска продукция.

Правила

Помощта се предоставя на малки и средни предприятия в растениевъдството, отглеждащи овощни култури над 0,5 ха и срок на експлоатация на насажденията под 20 години; зеленчукови култури отглеждани в оранжерии над 0,1 ха и зеленчукови култури над 0,3 ха, регистрирани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители, които нямат изискуеми задължения ДФЗ и държавния бюджет.

Название на мярката за подпомагане от ЕС или държавната помощ

Програма за развитие на селските райони - Подмярка 11.1 Плащания за преминаване към биологично земеделие за ха ИЗП

Критерии

Подпомагането се предоставя под формата на годишни плащания на хектар използваема земеделска площ, ЖЕ или пчелно семейство. Бенефициентите по мярката поемат ангажимент да спазват специфичните за прилаганите от тях дейности базови изисквани за преминаване към и/или продължаване на управлението в съответствие с правилата за биологично производство.

Правила

Земеделските стопани, кандидатстващи за подпомагане по тази подмярка трябва да имат склучен договор с контролиращо лице за биологично производство, получено от министъра на земеделието и храните, за преминаване към и/или продължаване на управлението в съответствие с правилата за биологично производство.

Целта на подмярката е подпомагане на територията на цялата страна на земеделски стопани, чиито стопанства са в период на преход - преминаване на стопанството от конвенционално към биологично производство (растениевъдство, пчеларство и биологично животновъдство). Тази цел и условията за допустимост са различни от целта на схемата за обвързано подпомагане за зеленчуците оранжерийно производство, което не поражда риск от двойно финансиране.

Название на мярката за подпомагане от ЕС или държавната помощ

Програма за развитие на селските райони – Подмярка 11.2 Плащания за поддържане на биологично земеделие за ха ИЗП

Критерии

Подпомагането се предоставя под формата на годишни плащания на хектар използваема земеделска площ, ЖЕ или пчелно семейство. Бенефициентите по мярката поемат ангажимент да спазват специфичните за прилаганите от тях дейности базови изисквания в съответствие с правилата за биологично производство.

Правила

Земеделските стопани, кандидатстващи за подпомагане по тази подмярка трябва:

- да имат сключен договор с контролиращо лице за биологично производство, получено от министъра на земеделието и храните, за преминаване към и/или продължаване на управлението в съответствие с правилата за биологично производство;
- да притежават документ, издаден от сертифицираща организация, доказващ че стопанството им е преминало периода на преход към биологично производство.

Целта на подмярката е подпомагане на територията на цялата страна на земеделски стопани, които притежават документ, издаден от сертифицираща организация, доказващ че стопанството им е преминало периода на преход към биологично производство (биологично растениевъдство, биологично животновъдство и биологично пчеларство). Тази цел и условията за допустимост са различни от целта на схемата за обвързано подпомагане за зеленчуците оранжерийно производство, което не поражда рисък от двойно финансиране.

Название на мярката за подпомагане от ЕС или държавната помощ

Подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“

Критерии

Подпомагането по подмярката ще бъде насочено към модернизиране на земеделските стопанства чрез модернизиране на физическия капитал, нематериални активи, свързани с организацията и управление на стопанствата, въвеждане на нови и енергоспестяващи технологии, подобряване на предпазарната подготовка и съхранение на продукцията.

Правила

Подкрепа се предоставя на територията на цялата страна, за материални и нематериални инвестиции в земеделските стопанства за покриване нуждите на същите, съобразени с техният капацитет. Подкрепата ще бъде насочена към закупуване и изграждане на инвестиции, свързани с модернизация и механизация (физически активи), съоръжения и оборудване, недвижима собственост, енергийна ефективност, за съхранение и преработка на земеделската продукция с цел запазване качеството на продукцията за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, десертни лозя, медоносни дървесни видове за производство на мед и бързорастящи храсти и дървесни видове за производство на биоенергия и др.

1. Кандидатите за подпомагане следва да са регистрирани земеделски производители в съответствие със Закона за подпомагане на земеделските производители;

2. Минималния стандартен производствен обем на стопанството на кандидата следва да бъде не по - малко от 8 000 евро;
3. Кандидатите, юридически лица следва да докажат доход от земеделска дейност и/или участие и подпомагане по схемата за единно плащане на площ;
4. Кандидатите следва да представят бизнес план /БП/, доказващ подобряване на дейността на ЗС чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности подробно описани в представения БП.

Финансовата помощ, предоставяна по подмярката, не се при покрива с обхвата на помощта предоставяна в рамките на първи стълб от ОСП.

6. Специална ситуация в целевия регион или сектор

Моля, включете подробно описание на ситуацията в целевия сектор или регион и характеристиките на специфичния вид земеделие или специалните земеделски сектори, които обосновават увеличения размер на подпомагане в съответствие с Приложение I, точка 4 на Регламент 639/2014 – когато е целесъобразно, подробно описание на конкретното състояние на целевия регион или сектор и характеристиките на видовете селскостопански практики или специфичните селскостопански сектори, които правят процента по член 53, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1307/2013 недостатъчен, за да се преодолеят констатираните трудности, и които оправдават завишено равнище на подпомагане по член 54, параграф 2 от посочения регламент

Зеленчукопроизводството и овоощарството в България преминават през дълбока криза в последните години. За периода 2002-2011 г. стойността на продукцията от тези два сектора е намаляла с над 60% по базисни цени. При производството и на плодове, и на зеленчуци има тенденция за намаление на брутната им продукция и свиване на дела им в продукцията от растениевъдство. Делът им в растениевъдството и като цяло в селското стопанство намалява респективно със 76 и със 73%. За същия период площите, реколтирани със зеленчуци, спадат с 61%, а тези с тройни насаждения – с близо 30%. Съществуват ясно изразени тенденции за свиване на производството през последните години и то остава значително под историческите нива. Нуждите на българските граждани и преработватели на плодове и зеленчуци се задоволяват до 70-80% от внос.

Номер на мярката за подпомагане (съгласно номерирането в точка 1)

Описание и характеристики (текст)

Описание и характеристики (допълнителен документ)

7. Одобрение на Европейската комисия

Където е приложимо, моля включете в съответствие с Приложение I, точка 5 от Регламент 639/2014 доказване на съществуването на някоя от нуждите, посочени в член 55, параграф 1, букви а), б), в) или г) от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

Номер на мярката за подпомагане (съгласно номерирането в точка 1)

Съгласно

Регламент 1307/2013, член 55(1)(а)

Регламент 1307/2013, член 55(1)(б)

Регламент 1307/2013, член 55(1)(в)

Регламент 1307/2013, член 55(1)(г)

Текст

8. Допълнителна информация

Моля включете всякакъв текст и/или документи, които считате за необходими за целите на подобряване на описанието на мерките за подпомагане.

Информация

Прикачен документ